

במה מדליקין פרק ישי שבת

וכפא ליכא למימר דאי
הוה אמר אין מדליקין
פסח הוה דהיינו פסח
ומשום דעומד להשתמש
לאורה אבל בחול מדליקין
דבבחה אין זקוק לה דאי
לא סיל לנמימר אין מדליקין
במטבחה אלא בחדרי הרי
כימ חומר להשתמש לאורה
[חוקפא וישי]

ואין יכול להדליק בשבת וי"ל דאי לא
הוה לריך ליה למימר בין
בחול בין בשבת כיון דחד טעמא
הוה אלא ה"ל למימר "אין
מדליקין פסח מוקדמא בין בחול
בין בשבת שאלא להדליק לכד
מטעם חול והיינו שמא יטה וי"ל
שכר דמוהר להשתמש לאורה וימיה
רב דקמאר מדליקין בין בחול בין
בשבת לא הוה מלי למימר מדליק
פסח דה"ל דוקא בחול אבל בשבת
אין מדליקין שמו יטה דבשבת לא
היינו חומר שמו אלא יחמיר לחסור
להשתמש לאורה וכן הלכתא דגר
מטעם חסור להשתמש לאורה כרב
וכר' יומאן ואבוי נמי קיבלה ורב
יוסף גמי משמע לקמן דס"ל הכי
ובכתה אין זקוק לה דכולהו סבירא
להו הכי ורב הוה יחיד הוה וליה
הלכתא כותיה:

דאי לא אדליק מדליק. אבל מכלאן
ואילך עבר הזמן אומר רבי
פורת דיש ליהר ולהלן בלילה מיד
קלא יחאר יותר מדלי ומ"מ אם
איחר ידליק מספק דהא משני סגויי
אחריהו ולר"י נראה דעתה אין לחוש
מתי ידליק דלנו אין לנו היכרא אלא
לכני הבית סהרי מדליקין מבפנים:
והמהדרין מן המהדרין. נראה
לר"י דב"ש זכ"ה לא
קיימי אלא חגר איש וזכיו עקן יש
יותר הידור דליכא היכרא כשמוסיף
והלך לו מחסר שהוא כנגד ימים
הנכנסים או היוצאים אבל אם עוסק
כר לכל אחד אפי' יוסף מכלאן ואילך
ליכא היכרא שישברו ספק יש בני
אדם צבית: **מצוה** להניחה על
פתח ביתו מבחוץ. ומיירי דליכא
חלר אלא בית עמוד סמוך לרה"ר
אבל אם יש חלר לפני הבית מנוה
להניח על פתח חלר דלמיר לקמן
*חלר טיש לה ב' פתחים לריכה ב' פ'
גרות ואמרי' נמי ער טיש לה שני'
פיות עולה לפני בני אדם משמע
לפני בתים ואם היו מניחים על פתחי
בתים היה לזה מימין ולה משמאל
אבל אי מניחים על פתח החלר אחי'
ספיר: **ובשעת** הסכנה. נראה
לר"י דהיינו מתי אלו חברי לבבל
כדלמרי צ"ל כירה [לקמן דף מה' ופס'
דמו לטעול סגרא דמטבח ומקמי
חברי בשבתא וא"מ דעל השלחן נמי
יקחו אוחו כדלמרי בגיטין (דף י"ג)
אלא מדליק ער רבלי רבא בר רב
ריגלא דתרמודאי אי נמי
שיערא דשמן דגר
תנוכה כמא הוא ברי
שידא דולק משקיעת
החמה ער שבתא רגלא
דתרמודאי: תריז מצוה
אזכרה נר איש וביתו
והמהדרין נר לכל אדם
והמהדרין פן
המהדרין ביה אומרים
יום ראשון מדליק אחר
מיכן והלך חוסף
וחלך. פי' המהדרין
סודרי מצוה כדאמרין
(כ"ק נ"ג) דהוה מצוה
ער שלישי במצות. תריז
ער תנוכה מצוה לחיובת
על פתח ביתו מבחוץ
ואם היה דר בעליה
מניחה בחלון הסמוך
לחלר ובשעת הסכנה מניחה על השלחן וירי אמר רבא וצריך נר (אחר) [אחר] לחשמישו ואי אפי' על כב דרית ליה מוררה צריך נר (אחר) [אחר] לחשמישו ואפי' גלין השים גבי כל המניח שיהיה חסור בית הכמרה הלכה ה ועיין בתלמוד נתי סאנה מיל צבית ועד סימן א': תוס' ד"ס פסחים מונח זכ"ה טעם דף ע"ב ופסחים ד"ס פסחים כ"ז:

אין זקוק לה ומותר להשתמש לאורה א"ר
זירא אמר רב מחנה ואמרי לה א"ר זירא
אמר רב "פתילות ושמינים שאמרו חכמים
אין מדליקין בהן בשבת מדליקין בהן
בתנוכה בין בחול בין בשבת א"ר ירמיה
כזאי מעמא דרב קסבר "בבבחה אין זקוק לת
'ואסור להשתמש לאורה אמרוה רבנן קמיה
דאבוי משמיה דר' ירמיה ולא קיבלה כי אתא
רבין אמרוה רבנן קמיה דאבוי משמיה דר'
יוחנן וקיבלה אמר אי זכאי גמירתיה
לשמעתיה מעיקרא והא גמרה נפקא מינה
לגירסא דיקוחא ובבבחה אין זקוק לה ורבינו
'מצוה *משמשקע החמה עד שחכלה רגל
מן השוק מאי לאו דאי כבתה הדר מדליק לה
לא "דאי לא אדליק מדליק וא"ג לשיעוריה:
עד שחכלה רגל מן השוק ועד כמה אמר רבא
בר בר חנה אמר ר' יוחנן עד דבליא ריגלא
דתרמודאי: ת"ר 'מצוה תנוכה נר איש וביתו
והמהדרין נר לכל אחד ואחד והמהדרין מן
המהדרין ב"ש אומרים יום ראשון מדליק
שמונה מבאן ואילך פוחת והולך וב"ה אומרים
'יום ראשון מדליק אחת מבאן ואילך מוסיף
והולך אמר עולא פליגי בה תרי אמוראי
במערבא ר' יוסי בר אבין ור' יוסי בר זבידא
חד אמר מעמא דב"ש כנגד ימים הנכנסין
ומעמא דב"ה כנגד ימים היוצאין וחד אמר
מעמא דב"ש כנגד פרי החג ומעמא דבית
הל' *דמעלין בקדש ואין מורדין אמר רבא
בר בר חנה א"ר יוחנן שני זקנים היו בצידן
אחד עשה כב"ש ואחד עשה כדברי ב"ה זה
נחתן מעם לדבריו כנגד פרי החג וזה נחתן
מעם לדבריו דמעלין בקדש ואין מורדין ת"ר
*גיר תנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו
מבחוץ אם היה דר בעליה מניחה בחלון
הסמוך לרה"ר ובשעת הסכנה מניחה על
שלחן ודיו אמר רבא *צריך נר אחרת
ול' להשתמש לאורה ואי איכא מוררה לא
צריך ואי אדם חשוב הוה אע"ג דאיכא
מוררה צריך נר אחרת: [כמאי תנוכה דתנו
רבנן 'בב"ה בבסליו יומי דתנוכה תמוני
אינון דלא למספד בהון נסודלא להתענות בהון
שכשנכנסו יוונים להיכל מבאן *כל השמינים שבהיכל וכשגברה מלכות
בית חשמונאי ונצרום בדקן ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה
מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד געשה
בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים
בהלל והודאה * [תנן החם ג' דיוצא מתחת המישי ויצא והזיק חייב *גמל
שמעון פשתן והוא עובר ברשות הרבים ונכנסה פשתנו לחוך החנות ודלקה
בגרו של חנוני והדליק את הכירה בעל הגמל חייב להניח חנוני את גרו מבחוץ
בגרו של חנוני פטור *אמר רבינא *משום דרבה] זאת אומרת "נר תנוכה מצוה
להניחה בתוך עשרה דאי ס"ד למעלה מעשרה ויהיה לך להניח למעלה מגמל וירכבו ודילמא אי
מימרחא ליה טובא ארתי לאימונעי כמצוה: *אמר רב כהנא דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרבי תנחום
ר' (פ' כ"ק ס"ג כ"ז):

וכפא ליכא למימר דאי
הוה אמר אין מדליקין
פסח הוה דהיינו פסח
ומשום דעומד להשתמש
לאורה אבל בחול מדליקין
דבבחה אין זקוק לה דאי
לא סיל לנמימר אין מדליקין
במטבחה אלא בחדרי הרי
כימ חומר להשתמש לאורה
[חוקפא וישי]

רבינו הנגאל

אמר רב פתילי ושמינים
ואסור להשתמש לאורה
מדליקין בהן בתנוכה
מדליקין בהם בתנוכה
בין בחול בין בשבת
פי' שכר כבתא אין
זקוק לה ואם להשתמש
לאורה. סיחתינו טעמא
משמשקע החמה ועד
שחכלה רגל מן השוק
מאי לאו דאי כבתה
הדר מדליק לה ושמינים
לא אי לא אדליק נר
של תנוכה ערין לא
יאמר כר עבר זמנה
אלא מדליק ער רבלי
ריגלא דתרמודאי אי נמי
שיערא דשמן דגר
תנוכה כמא הוא ברי
שידא דולק משקיעת
החמה ער שבתא רגלא
דתרמודאי: תריז מצוה
אזכרה נר איש וביתו
והמהדרין נר לכל אדם
והמהדרין פן
המהדרין ביה אומרים
יום ראשון מדליק אחר
מיכן והלך חוסף
וחלך. פי' המהדרין
סודרי מצוה כדאמרין
(כ"ק נ"ג) דהוה מצוה
ער שלישי במצות. תריז
ער תנוכה מצוה לחיובת
על פתח ביתו מבחוץ
ואם היה דר בעליה
מניחה בחלון הסמוך
לחלר ובשעת הסכנה מניחה על השלחן וירי אמר רבא וצריך נר (אחר) [אחר] לחשמישו ואי אפי' על כב דרית ליה מוררה צריך נר (אחר) [אחר] לחשמישו ואפי' גלין השים גבי כל המניח שיהיה חסור בית הכמרה הלכה ה ועיין בתלמוד נתי סאנה מיל צבית ועד סימן א': תוס' ד"ס פסחים מונח זכ"ה טעם דף ע"ב ופסחים ד"ס פסחים כ"ז:

וכפא ליכא למימר דאי
הוה אמר אין מדליקין
פסח הוה דהיינו פסח
ומשום דעומד להשתמש
לאורה אבל בחול מדליקין
דבבחה אין זקוק לה דאי
לא סיל לנמימר אין מדליקין
במטבחה אלא בחדרי הרי
כימ חומר להשתמש לאורה
[חוקפא וישי]

וכפא ליכא למימר דאי
הוה אמר אין מדליקין
פסח הוה דהיינו פסח
ומשום דעומד להשתמש
לאורה אבל בחול מדליקין
דבבחה אין זקוק לה דאי
לא סיל לנמימר אין מדליקין
במטבחה אלא בחדרי הרי
כימ חומר להשתמש לאורה
[חוקפא וישי]

וכפא ליכא למימר דאי
הוה אמר אין מדליקין
פסח הוה דהיינו פסח
ומשום דעומד להשתמש
לאורה אבל בחול מדליקין
דבבחה אין זקוק לה דאי
לא סיל לנמימר אין מדליקין
במטבחה אלא בחדרי הרי
כימ חומר להשתמש לאורה
[חוקפא וישי]

גלין השים גבי כל המניח שיהיה חסור בית הכמרה הלכה ה ועיין בתלמוד נתי סאנה מיל צבית ועד סימן א': תוס' ד"ס פסחים מונח זכ"ה טעם דף ע"ב ופסחים ד"ס פסחים כ"ז:

גלין השים גבי כל המניח שיהיה חסור בית הכמרה הלכה ה ועיין בתלמוד נתי סאנה מיל צבית ועד סימן א': תוס' ד"ס פסחים מונח זכ"ה טעם דף ע"ב ופסחים ד"ס פסחים כ"ז:

גלין השים גבי כל המניח שיהיה חסור בית הכמרה הלכה ה ועיין בתלמוד נתי סאנה מיל צבית ועד סימן א': תוס' ד"ס פסחים מונח זכ"ה טעם דף ע"ב ופסחים ד"ס פסחים כ"ז:

גלין השים גבי כל המניח שיהיה חסור בית הכמרה הלכה ה ועיין בתלמוד נתי סאנה מיל צבית ועד סימן א': תוס' ד"ס פסחים מונח זכ"ה טעם דף ע"ב ופסחים ד"ס פסחים כ"ז:

[מס' סוסיס
פ"ב הלכה ד'
וע' תוספות
דמ"ג ו' תוספות
מ"ג ו' תוספות
מנחם כו'
ד"ס פסחים]

[ברכות כ"ה
ומה יב' ע"ג
מ"ה ע"ג כ"ה
ה"ר י"ג
מ"ה י"ג]

[מס' סוסיס
פ"ב הלכה ה']

[הגרות
ד"ג ר"א
[ה] גמרא
[ה] תוספות
[ה] תוספות
[ב] שם [דולא]
להצעות [כ"ז]
ת"מ:]

[כ"ק ס"ג]

[ג'ל משמיה
ד"בא]

[כ"ק ס"ג]

[אחר] לחשמישו ואי אפי' על כב דרית ליה מוררה צריך נר (אחר) [אחר] לחשמישו ואפי' גלין השים גבי כל המניח שיהיה חסור בית הכמרה הלכה ה ועיין בתלמוד נתי סאנה מיל צבית ועד סימן א': תוס' ד"ס פסחים מונח זכ"ה טעם דף ע"ב ופסחים ד"ס פסחים כ"ז: